

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ **È È È** **ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ κατά ΕΛΛΑΔΑΣ**

(Προσφυγή αριθ. 31873/08)

Η απόφαση διορθώθηκε σύμφωνα με το άρθρο 81 του Κανονισμού του
Δικαστηρίου την 29 Μαρτίου 2012

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

7 Φεβρουαρίου 2012

Η παρούσα απόφαση είναι οριστική. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση Ε Ε Ε και λοιποί κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε Επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Anatoly Kovler, *πρόεδρος,*

Λινό-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Erik Møse, *δικαστές,*

και André Wampach, *αναπληρωτής γραμματέας τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 17 Ιανουαρίου 2012,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 31873/08) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας από είκοσι δύο υπηκόους του Κράτους αυτού, τα ονόματα των οποίων εκτίθενται στο παράρτημα («οι προσφεύγοντες»), οι οποίοι προσέφυγαν ενώπιον του Δικαστηρίου στις 23 Ιουνίου 2008 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπούνται από την κυρία Ζ. Τσιλιούκα-Μούσμουλα, δικηγόρο του συλλόγου Αθηνών. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Κ. Γεωργιάδη, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και κυρία Μ. Γερμάνη, δικαστική αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Στις 3 Σεπτεμβρίου 2009, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

I. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

4. Οι προσφεύγοντες ανήκουν ή άνηκαν στο Εθνικό Σύστημα Υγείας ως ιατροί και εργάζονται ή εργάζονταν στο δημόσιο νοσοκομείο «Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών – Λαϊκό».

5. Στις 10 και 13 Φεβρουαρίου 1995, κατέθεσαν ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών τρεις αγωγές με σκοπό την καταβολή αποζημίωσης για υπερωριακή απασχόληση, η οποία είχε οριστεί στο 1/65 του βασικού μισθού τους με απόφαση της 14^{ης} Ιουνίου 1991 του υπουργού Οικονομίας. Οι προσφεύγοντες υποστήριζαν ότι μεταξύ 1^{ης} Ιουλίου 1991 και 31^{ης} Δεκεμβρίου 1993 είχαν λάβει μόνο ένα ποσό που αντιστοιχούσε στο 1/100 του μισθού τους.

6. Το 1997 και το 1998, κάθε φορά με τρεις προδικαστικές αποφάσεις, το διοικητικό πρωτοδικείο Αθηνών ανέβαλε την εξέταση των αγωγών έως τη δημοσίευση από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας μίας απόφασης επί συναφούς ζητήματος με εκείνο που είχαν θέσει οι προσφεύγοντες. Η απόφαση αυτή εκδόθηκε το 1999 από το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο (απόφαση αριθ. 4108/99).

7. Το 2001, με τρεις προδικαστικές αποφάσεις, το διοικητικό πρωτοδικείο ανέβαλε εκ νέου την εξέταση των αγωγών. Απηύθυνε αίτημα στο υπουργείο Οικονομίας να το ενημερώσει αν η απόφαση της 14^{ης} Ιουνίου 1991 είχε πράγματι εφαρμοσθεί στους υπαλλήλους του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (αποφάσεις αριθ. 2873, 2874, 2875/2001). Επιπλέον, με την απόφαση του αριθ. 2873/2001, το διοικητικό πρωτοδικείο Αθηνών διαπίστωσε ότι, στις 8 Φεβρουαρίου 2001, ο υπ' αριθ. 21 προσφεύγων είχε παραιτηθεί από τη διαδικασία.

8. Στις 25 Οκτωβρίου 2005, το διοικητικό πρωτοδικείο Αθηνών απέρριψε τις αγωγές (αποφάσεις αριθ. 12414, 12421, 12422/2005). Στην απόφαση αριθ. 12422/2005, ο υπ' αριθ. προσφεύγων εμφανιζόταν ως συμμετέχων στη διαδικασία.

9. Στις 4 Απριλίου και 16 Μαΐου 2006, οι προσφεύγοντες, συμπεριλαμβανομένου του υπ' αριθ. 21 προσφεύγοντα, άσκησαν έφεση.

10. Στις 30 Ιανουαρίου 2008 και 12 Φεβρουαρίου 2009, το διοικητικό εφετείο Αθηνών απέρριψε τις εφέσεις (αποφάσεις αριθ. 255, 257/2008 και 444/2009).

11. Στις 10 Νοεμβρίου 2008 και 17 Ιουνίου 2009, οι προσφεύγοντες, συμπεριλαμβανομένου του υπ' αριθ. 21 προσφεύγοντα, άσκησαν αίτηση αναίρεσης κατά των αποφάσεων αριθ. 255, 257/2008 και 444/2009. Από τον φάκελο προκύπτει ότι η υπόθεση εκκρεμεί επί του παρόντος ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

II. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

12. Σύμφωνα με το άρθρο 33 του διατάγματος αριθ. 341/1978 το οποίο ίσχυε κατά την περίοδο της άσκησης της αγωγής των προσφευγόντων ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών, ο πρόεδρος του δικαστηρίου μπορούσε οποτεδήποτε να ορίσει τη δικάσιμο σε πλησιέστερη ημερομηνία από την αρχικώς ορισθείσα, είτε αυτεπάγγελτα είτε με αίτημα ενός εκ των διαδίκων.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΟ

I. ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

13. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται για τη διάρκεια και το μη δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Επικαλούνται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, το εφαρμοστέο τμήμα του οποίου έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

A. Επί της διάρκειας της διαδικασίας

1. Επί του παραδεκτού

14. Καταρχήν, η Κυβέρνηση σημειώνει ότι ο υπ' αριθ. 21 προσφεύγων παραιτήθηκε από τη διαδικασία ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών και ότι, συνεπώς, δεν έχει την ιδιότητα του θύματος σύμφωνα με τη Σύμβαση. Κατά δεύτερον, η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή λόγω μη τήρησης της εξάμηνης προθεσμίας. Ως προς τούτο, αναφέρεται στην προσφυγή των προσφευγόντων όπου υποδεικνύουν ότι η πρώτη διαδικασία είχε στην πραγματικότητα περατωθεί με τις αποφάσεις αριθ. 12414, 12421, 12422/2005 του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών το οποίο απέρριψε τα αιτήματά τους, καθώς η εφαρμοστέα νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν ήταν ευνοϊκή για εκείνους την περίοδο εκείνη.

15. Οι προσφεύγοντες υπογραμμίζουν ότι έκριναν χρήσιμο να συνεχίσουν τη διαδικασία ενώπιον των ανώτερων δικαστηρίων διότι κατά το παρελθόν υφίστατο μία σύγκρουση νομολογίας επί αυτού του είδους τα ζητήματα.

16. Αναφορικά με την ένσταση της Κυβέρνησης ως προς τον υπ' αριθ. 21 προσφεύγοντα, το Δικαστήριο σημειώνει ότι, όπως προκύπτει από τον φάκελο, αυτός ήταν διάδικος στη διαδικασία τόσο ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου όσο και ενώπιον του εφετείου και του Συμβουλίου της Επικρατείας ενώπιον του οποίου εκκρεμεί επί του παρόντος η διαδικασία. Έπεται ότι συμμετείχε σε όλα τα στάδια της επίδικης διαδικασίας και ότι μπορεί να θεωρηθεί «θύμα» υπό την έννοια του άρθρου 34 της Σύμβασης. Κατά συνέπεια, αυτή η ένσταση της Κυβέρνησης πρέπει να απορριφθεί.

17. Αναφορικά με την ένσταση της Κυβέρνησης που έλκεται από τη μη τήρηση της εξάμηνης προθεσμίας, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν είναι αρμόδιο να αξιολογήσει τις πιθανότητες επιτυχίας των προσφευγόντων εφόσον αποφασίσουν να εξαντλήσουν τα εθνικά ένδικα μέσα. Πρέπει συνεπώς να απορριφθεί αυτή η ένσταση στο μέτρο που η επίδικη διαδικασία εκκρεμεί ακόμη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (βλέπε *Καρδαράς και λοιποί κατά Ελλάδα*, αριθ. 41714/08, § 22, 3 Φεβρουαρίου 2011).

18. Επιπλέον, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 (α) της Σύμβασης.

Σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει συνεπώς να κηρυχθεί παραδεκτή.

2. Επί της ουσίας

19. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η περίοδος που πρέπει να ληφθεί υπόψη άρχισε στις 10 και 13 Φεβρουαρίου 1995, ημερομηνίες κατά τις οποίες οι προσφεύγοντες κατέθεσαν τρεις αγωγές ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών. Η διαδικασία εκκρεμεί ακόμη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. Έχει ως εκ τούτου διαρκέσει έως σήμερα πάνω από δεκαέξι έτη και εννέα μήνες για τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

20. Η Κυβέρνηση επικαλείται την πολυπλοκότητα της υπόθεσης, η οποία έθετε νομικά ζητήματα τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο μίας άλλης εκκρεμής ενώπιον της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας διαδικασίας. Κατ'αυτήν, η διάρκεια των διαδικασιών οφείλεται και στη συμπεριφορά των προσφευγόντων οι οποίοι επέδειξαν έλλειψη ενδιαφέροντος για την ταχεία διεξαγωγή τους, ιδίως στην παράλειψη των προσφευγόντων να αξιοποιήσουν τις διατάξεις της νομοθεσίας που επέτρεπαν τον ορισμό δικασίμων σε συντομότερα χρονικά διαστήματα.

21. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η υπόθεση δεν ήταν πολύπλοκη διότι δεν αφορούσε παρά την ερμηνεία μίας μόνο νομοθετικής διάταξης. Επιπλέον, υπογραμμίζουν ότι οι διατάξεις που επιτρέπουν την επιτάχυνση της διαδικασίας εφαρμόζονται μόνο σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως οι συντάξεις ατόμων με σοβαρή αναπηρία. Οι καθυστερήσεις στον ορισμό των δικασίμων ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου Αθηνών και το διοικητικού εφετείου Αθηνών αγγίζουν τα πέντε, σχεδόν έξι έτη.

22. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μίας διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τις συνθήκες της υπόθεσης και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων που έχουν καθιερωθεί από την νομολογία του, ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υπόθεσης, της συμπεριφοράς των προσφευγόντων και εκείνης των αρμοδίων αρχών, καθώς και αντικειμένου της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

23. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο σημειώνει ότι το διοικητικό πρωτοδικείο Αθηνών χρειάστηκε πάνω από δέκα έτη για να εκδώσει την απόφασή του, περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας εξέδωσε τρεις φορές προδικαστικές αποφάσεις. Είναι αλήθεια ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, υπήρξε αναστολή της διαδικασίας εν αναμονή μίας απόφασης της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας επί ενός ζητήματος συναφούς με εκείνο που έθετε η παρούσα υπόθεση, στοιχείο το οποίο καταδεικνύει ότι η υπόθεση παρουσίαζε μία κάποια πολυπλοκότητα. Το Δικαστήριο σημειώνει ωστόσο ότι ακόμη κι αν δε ληφθεί υπόψη το χρονικό διάστημα που παρήλθε έως τη δημοσίευση της απόφασης αριθ. 4108/99 του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία επέλυσε το προαναφερόμενο παρόμοιο ζήτημα, η διάρκεια ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου δεν ήταν εύλογη. Επιπλέον, οι αιτήσεις αναίρεσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίες ασκήθηκαν το Νοέμβριο του 2008 και τον Ιούνιο του 2009, εκκρεμούν ακόμη. Τέλος, το Δικαστήριο σημειώνει ότι, όπως προκύπτει από τον φάκελο, η συμπεριφορά των προσφευγόντων δεν επιβράδυνε υπέρμετρα την επίδικη διαδικασία.

24. Το Δικαστήριο εκτιμά συνεπώς ότι η επίδικη διαδικασία δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας». Συνεπώς, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

B. Επί του δίκαιου χαρακτήρα της διαδικασίας

Επί του παραδεκτού

25. Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων που έχει στη διάθεσή του, το Δικαστήριο, στο μέτρο που είναι αρμόδιο να κρίνει τους διατυπωθέντες ισχυρισμούς, δε διαπίστωσε καμία ένδειξη παραβίασης του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης όσον αφορά τον δίκαιο χαρακτήρα της επίδικης διαδικασίας.

26. Έπεται ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 (α) και 4 της Σύμβασης.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

27. Επικαλούμενοι το άρθρο 13 της Σύμβασης, οι προσφεύγοντες παραπονούνται για την απουσία πραγματικής προσφυγής προκειμένου να παραπονεθούν για τη διάρκεια της διαδικασίας. Το άρθρο αυτό έχει ως εξής:

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη (...) Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερίαι παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και αν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων των.»

A. Επί του παραδεκτού

28. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη με την έννοια του άρθρου 35 § 3 (α) της Σύμβασης. Το Δικαστήριο σημειώνει επιπλέον ότι αυτή δεν προσκρούει σε κανέναν άλλο λόγο απαραδέκτου. Πρέπει επομένως να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Επί της ουσίας

29. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι προσφεύγοντες μπορούσαν αφενός να ζητήσουν τον ορισμό δικασίμου σε συντομότερη ημερομηνία από εκείνη που είχε αρχικά ορισθεί και, αφετέρου, να ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης στη βάση του άρθρου 105 του εισαγωγικού νόμου του αστικού κώδικα.

33. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσφέρει στους ενδιαφερόμενους μία πραγματική προσφυγή με την έννοια του άρθρου 13 της Σύμβασης που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν για τη διάρκεια μιας διαδικασίας (βλέπε, μεταξύ πολλών άλλων, *Φραγγαλέξη κατά Ελλάδας*, αριθ. 8830/03, 9 Ιουνίου 2005, §§ 18-23, και *Τσουκαλάς κατά Ελλάδας*, αριθ. 12286/08, 22 Ιουλίου 2010). Το Δικαστήριο δε διακρίνει εν

προκειμένω κανένα λόγο για να απομακρυνθεί από τη νομολογία αυτή, πολύ περισσότερο αφού η Κυβέρνηση δε βεβαιώνει ότι η ελληνική έννομη τάξη έχει εν τω μεταξύ αποκτήσει ένα τέτοιο ένδικο μέσο.

31. Ως εκ τούτου, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 εν προκειμένω.

III. ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΑΡΙΘ.1

32. Επικαλούμενοι το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου αριθ.1, οι προσφεύγοντες παραπονούνται ότι τους στέρησαν ένα μέρος της αποζημίωσης για υπερωριακή απασχόληση την οποία ισχυρίζονταν ότι δικαιούνταν.

33. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι προσφεύγοντες είχαν ασκήσει τις αγωγές τους ενώπιον του διοικητικού πρωτοδικείου προκειμένου να τους καταβληθεί συμπληρωματική αποζημίωση, καθορισθείσα σε ένα συγκεκριμένο ποσοστό επί του μισθού τους, για υπερωριακή απασχόληση στηριζόμενοι σε μία υπουργική απόφαση του 1991. Η αιτίαση των προσφευγόντων σε αυτή την υπόθεση είναι παρόμοια με εκείνη που έχει προβληθεί σε άλλες υποθέσεις ήδη εξετασθείσες από το Δικαστήριο (βλέπε, ενδεικτικά, τις αποφάσεις *Αρβανιτάκη-Ρομποτή κατά Ελλάδα*, αριθ. 27278/03, § 21, 18 Μαΐου 2006 και *Αβδελίδης και λοιποί κατά Ελλάδα*, αριθ. 15938/06, 10 Απριλίου 2008, § 16). Στις αποφάσεις αυτές, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ως εξής:

«Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η προβαλλόμενη αξίωση των προσφευγόντων δεν μπορεί να θεωρηθεί «αγαθό» με την έννοια του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου αριθ.1, καθώς δεν είχε διαπιστωθεί από δικαστική απόφαση έχουσα ισχύ δεδικασμένου. Εν τούτοις, αυτή είναι η προϋπόθεση ώστε μία αξίωση να είναι βεβαία και απαιτητή και, συνεπώς, να προστατεύεται από το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου αριθ.1 (βλέπε ιδίως *Ελληνικά Διωλιστήρια Στραν και Στρατής Ανδρεάδης κατά Ελλάδα*, 9 Δεκεμβρίου 1994, § 59, série A, no. 301-B). Ειδικότερα, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, καθόσο χρόνο η υπόθεση των προσφευγόντων εκκρεμούσε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, από την αγωγή των προσφευγόντων δεν εγεννάτο υπέρ

αυτών δικαίωμα απαίτησης, αλλά μόνο το ενδεχόμενο επίτευξης παρόμοιας απαίτησης.»

34. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο δε διακρίνει κανένα λόγο για να απομακρυνθεί από το συμπέρασμα αυτό.

35. Έπεται ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμο, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 (α) και 4 της Σύμβασης.

IV. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

36. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

37. Οι προσφεύγοντες αξιώνουν έκαστος ένα ποσό μεταξύ 13.260 και 17.500 ευρώ για την ηθική βλάβη που υποστηρίζουν ότι υπέστησαν.

38. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι οι προσφεύγοντες επιχειρούν να λάβουν για ηθική βλάβη τα ποσά που θα είχαν λάβει αν τα ελληνικά δικαστήρια είχαν κάνει δεκτές τις αγωγές τους. Τούτο προκύπτει σαφώς από το γεγονός ότι στην προσφυγή τους αξίωναν αρχικά 18.000 για υλική ζημία και 1.800 ευρώ για ηθική βλάβη.

39. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επιμήκυνση της επίδικης διαδικασίας πέραν της «λογικής προθεσμίας» προκάλεσε στους προσφεύγοντες μία βέβαιη ηθική βλάβη η οποία αιτιολογεί την επιδίκαση αποζημίωσης. Λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των προσφευγόντων, τον αριθμό των διαδικασιών, τη φύση των παραβιάσεων που διαπιστώθηκαν

καθώς και την ανάγκη καθορισμού των ποσών κατά τρόπο ώστε το συνολικό ποσό να συμβαδίζει με τη νομολογία του επί του ζητήματος και να είναι εύλογο υπό το φως του διακυβεύματος της επίδικης διαδικασίας (*Αρβανιτάκη-Ρομποτή και λοιποί κατά Ελλάδα* [GC], αριθ. 27278/03, §§ 29-32, 15 Φεβρουαρίου 2008), το Δικαστήριο επιδικάζει για την αιτία αυτή, σε έκαστο εκ των προσφευγόντων, το ποσό των 8.000 ευρώ, πλέον οποιουδήποτε ποσού μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του ποσού αυτού.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

40. Οι προσφεύγοντες διευκρινίζουν ότι για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων καθώς και για εκείνα ενώπιον του Δικαστηρίου, έκαστος εξ αυτών αναγκάστηκε να καταβάλει ποσό 12.558 ευρώ. Εν τούτοις, ζητούν μόνο το ποσό των 500 ευρώ συμπεριλαμβανομένων όλων των εξόδων και της δικαστικής δαπάνης.

41. Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι οι προσφεύγοντες δεν προσκομίζουν τα αναγκαία δικαιολογητικά για τα ποσά που αξιώνουν.

42. Λαμβανομένης υπόψη της απουσίας οποιουδήποτε δικαιολογητικού από την πλευρά των προσφευγόντων και της νομολογίας του επί του ζητήματος, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα για έξοδα και τη δικαστική δαπάνη.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

43. Το Δικαστήριο κρίνει προσήκον να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. *Κηρύσσει* παραδεκτές τις αιτιάσεις τις ελκόμενες από τα άρθρα 6 § 1 και 13 της Σύμβασης, αναφορικά με τη διάρκεια της επίδικης διαδικασίας, και *απαράδεκτο* το εναπομείναν τμήμα της προσφυγής.

2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.

3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης.

4. *Αποφαίνεται*

α) ότι το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει, εντός τριών μηνών, σε έκαστο εκ των προσφευγόντων 8.000 (οκτώ χιλιάδες) ευρώ για ηθική βλάβη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του ποσού αυτού,

β) ότι, από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα προσαυξηθεί με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

5. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 7 Φεβρουαρίου 2012, κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

André Wampach

Αναπληρωτής Γραμματέας

(υπογραφή)

Anatoly Kovler

Πρόεδρος

Κατάλογος των προσφευγόντων

ΟΕΕ/ΕΑ Ά

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου
εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2012.

Ο μεταφραστής

Αλέξανδρος Πετροτσόπουλος

¹ Διορθώθηκε την 29 Μαρτίου 2012: Το όνομα της προσφεύγουσας ήταν «Αναστασία».